

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
Centrum Opieki Socjalnej
w Zduńskiej Woli za 2020 r.**

w tym

**Sprawozdanie roczne z realizacji zadań
Miejskiego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na
lata 2010 – 2020 za 2020 r.**

Opracował:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
Centrum Opieki Socjalnej
w Zduńskiej Woli

Akceptował:

Zduńska Wola, marzec 2021 r.

CZEŚĆ I SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ CENTRUM OPIEKI SOCJALNEJ ZA 2020 ROK	3
WSTĘP	3
1. SZCZEGÓŁOWY OPIS ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ OŚRODEK W 2020 ROKU W RAMACH USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2004 R. O POMOCY SPOŁECZNEJ.....	4
1.1. ŚRODKI FINANSOWE WYDATKOWANE PRZEZ OŚRODEK NA REALIZACJĘ ZADAŃ	4
1.2. ANALIZA WYDATKÓW PONIESIONYCH NA REALIZACJĘ ŚWIADCZEŃ WYPŁACONYCH NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2004 R. O POMOCY SPOŁECZNEJ	5
1.3. CHARAKTERYSTYKA OSÓB I RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W 2020 R.	8
1.4. ANALIZA POZOSTAŁYCH DZIAŁAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ OŚRODEK W RAMACH USTAWY Z DNIA 12 MARCA 2004 R. O POMOCY SPOŁECZNEJ.....	10
1.5. AKCJE I WYDARZENIA, W KTÓRYCH WSPÓLUCZESTNICZYŁ OŚRODEK W 2020 R.....	14
2. INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA W ZAKRESIE REALIZACJI POZOSTAŁYCH ZADAŃ Z OBSZARU POLITYKI SPOŁECZNEJ	16
2.1. DZIAŁANIA PODEJMOWANE W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY	16
2.2. REALIZACJA POMOCY MATERIALNEJ O CHARAKTERZE SOCJALNYM DLA UCZNIÓW	16
2.3. REALIZACJA USTAWY Z DNIA 5 GRUDNIA 2014 R. O KARCIE DUŻEJ RODZINY	17
2.4. REALIZACJA ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH I FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO	17
2.5. REALIZACJA ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH	20
3. POZOSTAŁE DZIAŁANIA OŚRODKA WYNIKAJĄCE ZE STRUKTURY ORGANIZACYJNEJ	21
3.1 DZIAŁALNOŚĆ ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ ZDUŃSKOWOLSKIE CENTRUM INTEGRACJI	21
3.2 DZIAŁALNOŚĆ KLUBÓW SENIORA	21
3.3 DZIAŁANIA PUNKTU DS. PRZEMOCY W RODZINIE.....	21
3.4 MIESZKANIE CHRONIONE.....	22
3.5 PODSUMOWANIE	22
CZEŚĆ II SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI MIEJSKIEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ZA 2020 ROK	23
WSTĘP	23
1. DZIAŁANIA REALIZOWANE W 2020 R. PRZEZ OŚRODEK W RAMACH PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	24
<u>1.1.</u> ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY	24
1.2 PUNKT DS. PRZEMOCY W RODZINIE.....	25
1.3 POZOSTAŁE DZIAŁANIA OŚRODKA.....	26
2. DZIAŁANIA PODEJMOWANE W 2020 R. PRZEZ INNE INSTYTUCJE W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.....	28
2.1. DZIAŁANIA PODEJMOWANE PRZEZ KOMENDĘ POWIATOWĄ POLICJI W ZDUŃSKIEJ WOLI.....	28
2.2. DZIAŁANIA REALIZOWANE W 2020 R. PRZEZ URZĄD MIASTA ZDUŃSKA WOLA W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	29
2.3. INFORMACJA POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE ZA 2020 R. W ZAKRESIE REALIZOWANYCH DZIAŁAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE.....	29
2.4. DZIAŁANIA REALIZOWANE W 2020 R. PRZEZ PLACÓWKI OŚWIATOWE W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.....	31

Część I

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej za 2020 rok

Wstęp

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Zadania pomocy społecznej na terenie miasta Zduńska Wola realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej, zwany dalej „Ośrodkiem”, który zobowiązany jest do przygotowania sprawozdania z wykonywanych zadań.

Sprawozdanie z działalności za 2020 rok przygotowane zostało w związku z zapisem art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369), który nakłada na dyrektora Ośrodka obowiązek złożenia Radzie Miasta corocznie sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawienia potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

W tym miejscu należy nadmienić, że Ośrodek oprócz realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej realizuje inne zadania nałożone na gminę lub jej zlecone, mieszczące się w obszarze pomocy społecznej i szeroko rozumianej polityki społecznej. Ośrodek realizuje między innymi zadania określone w następujących ustawach:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 oraz z 2021 r. poz.159),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2020r. poz. 808,875 i 1517).
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 oraz z 2021 r. poz.4),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 i 956),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398 ze zm.),
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1348 i 2400).

1. Szczegółowy opis zadań realizowanych przez Ośrodek w 2020 roku w ramach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

1.1. Środki finansowe wydatkowane przez Ośrodek na realizację zadań

Ośrodek w 2020 roku na realizację zadań własnych i zleconych w obszarze pomocy społecznej wydatkował środki finansowe na łączną kwotę 23 867 517,14 zł, z tego:

- środki finansowe przekazane z budżetu Miasta Zduńska Wola na realizację zadań własnych w łącznej kwocie – 6 799 809,75 zł (tj. 28,49% całości wydatków),
- środki finansowe otrzymane w formie dotacji celowych na realizację zadań własnych w łącznej kwocie – 2 882 472,82 zł (tj. 12,08% całości wydatków),
- łączna kwota środków finansowych przekazanych na realizację zadań zleconych – 14 185 234,57 zł (tj. 59,43% całości wydatków).

Szczegółowy sposób wydatkowania środków według klasyfikacji budżetowej przedstawia tabela poniżej:

Tabela 1. Wydatkowanie środków wg klasyfikacji budżetowej

Rodzaj środków finansowych	Rozdział według klasyfikacji budżetowej	Kwota (w zł)
Środki na pokrycie wydatków przekazane przez Miasto Zduńska Wola – zadania własne	85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	95 293,40
	85510 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	252 889,21
	85202 - Domy pomocy społecznej	2 650 584,44
	85508 - Rodziny zastępcze	197 136,90
	85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	58 641,46
	85502 - Świadczenia rodzinne	0,00
	85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne	0,00
	85214 - Zasiłki i pomoc w naturze	190 900,00
	85219 - Ośrodki pomocy społecznej	2 561 200,04
	85228 - Usługi opiekuńcze	459 074,82
	85230 – Pomoc w zakresie dożywiania	246 000,00
	85415 - Pomoc materialna dla uczniów	60 187,70
	85220 – Mieszkanie chronione	3 336,72
	75421 – Zarządzanie kryzysowe	22 975,78
85295 – Pozostał działalność -Wspieraj seniora	1 589,28	
	Razem	6 799 809,75
Dotacje celowe przekazane przez Wojewodę Łódzkiego – zadania własne	85504 - Wspieranie rodziny	0,00
	85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne	72 021,96
	85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze	603 984,01
	85216 - Zasiłki stałe	848 071,61

	85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej - płace i utrzymanie	774 993,33
	85230 – Pomoc w zakresie dożywiania	336 294,00
	85415 - Pomoc materialna dla uczniów	240 750,80
	Razem	2 882 472,82
Dotacja przekazana przez Wojewodę Łódzkiego – zadania zlecone	85195 - Pozostała działalność (decyzje na składkę zdrowotną dla bezdomnych)	90,00
	85502 - Świadczenia rodzinne	13 956 831,20
	85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne	214 170,97
	85219 - Ośrodki pomocy społecznej (wynagrodzenie opiekuna prawnego)	11 446,00
	85503 - Karta Dużej Rodziny	2 696,40
	85295 – Wspieraj Seniora	6 357,11
	Razem	14 185 234,57
	OGÓLEM	23 867 517,14

1.2. Analiza wydatków poniesionych na realizację świadczeń wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

1) Zasiłki i pomoc w naturze

Analizując wydatki poniesione na wypłatę zasiłków celowych, okresowych i pomocy w naturze należy zaznaczyć, że w 2020 r. z tych form pomocy skorzystało 486 rodzin. Szczegółowe formy przyznanej pomocy obrazuje tabela poniżej.

Tabela 2. Szczegółowe formy przyznanej pomocy

Forma pomocy	Liczba rodzin	Kwota (w zł)
Zakup żywności	94	19 045,19
Zakup odzieży	49	6 259,00
Dofinansowanie do kosztów leczenia	66	9 024,00
Zakup opału	74	14 037,00
Odnowienie mieszkania	3	260,00
Zakup przyborów szkolnych	0	0,00
Sprawienie pogrzebu	2	6 190,00
Pokrycie świadczeń /czynsz, energia elektryczna	89	15 063,43
Zdarzenie losowe	1	700,00
Zasiłki okresowe	331	676 000,00
Zasiłki celowe specjalne	97	36 222,61
Dowód osobisty	1	30,00

Należy zaznaczyć, że Miasto otrzymało dotację celową na wypłatę zasiłków okresowych w wysokości 603 984,01 zł, całość wydatków na wypłatę zasiłków okresowych wynosiła 676 033,76 zł, czyli ze środków własnych zaangażowano kwotę 72 049,75 zł (tj. 11% całości wydatków).

2) Usługi opiekuńcze

W 2020 r. pomocą w formie usług opiekuńczych, finansowanych ze środków własnych Miasta, objęto łącznie 70 osób, w tym – 53 osoby samotne i 17 osób w rodzinie. Świadczenie usług opiekuńczych realizowane było u osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób, a były jej pozbawione. Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Na usługi opiekuńcze w 2020 r. wydatkowano łącznie kwotę 459.074,82. Wpłaty podopiecznych za usługi opiekuńcze wyniosły 96 379,05 zł, liczba godzin usług wyniosła 13 447.

3) Domy pomocy społecznej

Następnym zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest kierowanie do domów pomocy społecznej, zwanych dalej „dps”, odpowiedniego typu i ponoszenie opłat za pobyt mieszkańców Miasta Zduńska Wola w tych domach.

W 2020 r. w dps przebywało 106 osób, z tego Miasto Zduńska Wola opłacało pobyt za 97 osób. Osoby zostają umieszczone w dps, jeżeli wymagają całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, a usługi opiekuńcze nie zapewniają niezbędnej pomocy. Opłata za pobyt w dps jest wnoszona przez:

- 1) mieszkańca dps, w kwocie nie większej niż 70% swojego dochodu;
- 2) małżonka, zstępnych przed wstępnymi, zgodnie z zawartą umową;
- 3) gminę, z której osoba została skierowana do dps, w różnicy między średnim kosztem utrzymania w dps a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.

Koszty Miasta w 2020 r. związane z pobytem osób w dps wyniosły 2 650.584,44. Wpłaty rodzin zobowiązanych do alimentacji wyniosły 305.207,58

4) Zasiłki stałe

Ta forma pomocy przyznawana jest osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy, jeżeli dochód jest niższy od kryterium, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W roku 2020 z tej formy skorzystało 157 osób, a suma wypłaconych zasiłków wyniosła 848 071,61 zł i w całości była sfinansowana z dotacji celowej przekazanej przez Wojewodę Łódzkiego. Przy zasiłku stałym opłacana była również składka zdrowotna 146 osobom na łączną kwotę 72 021,96 zł, która również sfinansowana była z otrzymanej dotacji.

5) Informacja za 2020 r. z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu”

Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 został przyjęty uchwałą nr IV/63/18 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży” na lata 2019-2023 w związku z uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 (M.P. z 2018 r. poz. 1007).

Przyjęcie przez Miasto programu osłonowego, którego głównym celem jest ograniczenie zjawiska niedożywiania dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach poprzez opłacanie posiłków w przedszkolach, szkołach podstawowych, ponadgimnazjalnych/ponadpodstawowych było podstawą do ubiegania się o dotację celową w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023. Ze środków przekazanych gminom z ww. programu można przyznać pomoc w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych:

- dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej,
- osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2014 r. o pomocy społecznej.

Ogólny koszt wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 i programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży” na lata 2019-2023 wyniósł w 2020 r. 582 294 zł, z tego:

- środki własne Miasta - 246 000,00 zł,
- dotacja celowa z budżetu państwa - 336 294,00 zł.

Łącznie programami objęto 1 117 osoby, w tym:

- dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej - 221 osób,
- uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej - 288 osób,
- inne osoby (w tym: rodziny o niskich dochodach) - 633 osoby.

W ramach programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży” na lata 2019-2023, pomocą w formie opłacania posiłku objęto 146 rodzin, z tego:

- dzieci w wieku do 7. roku życia - 116 osób,
- uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej - 150 osób.

Za posiłki w placówkach oświatowych w 2020 r. ze środków własnych zapłacono 4 122,00 zł.

Informację z realizacji *programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży” na lata 2019-2023* za 2020 rok Ośrodek zobowiązany jest przedłożyć Radzie Miasta do dnia 30 kwietnia następnego roku w sprawozdaniu z działalności Ośrodka.

1.3. Charakterystyka osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2020 r.

W 2020 r. z pomocy społecznej Ośrodka w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych skorzystało łącznie 712 rodzin (1 552 osób w rodzinach), wydano 4 637 decyzji administracyjnych. Tabela nr 3 przedstawia szczegółowe informacje dotyczące przyznanych świadczeń (w tabelach 3 i 7 nie wliczono osób umieszczonych w domach pomocy społecznej).

Tabela 3. Rzeczywista liczba rodzin objętych pomocą społeczną.

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	979	712	1 552
w tym:			
świadczenia pieniężne	654	642	1 432
świadczenia niepieniężne	336	215	689
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	0	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	979	712	1 552
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej – ogółem	0	860	1 979
w tym:			
wyłącznie w postaci pracy socjalnej	0	229	570
Praca socjalna prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny	Liczba kontraktów socjalnych		Liczba osób objętych kontraktami socjalnymi
	28		37
Praca socjalna prowadzona w oparciu o projekt socjalny	Liczba projektów		Liczba osób objętych projektami socjalnymi
	4		624

W tabeli nr 4 przedstawione są powody przyznania pomocy wynikające z zapisów art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Tabela 4. Powody przyznania pomocy.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	464	1 031
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	38	39
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym: wielodzietności	82 64	406 343
Bezrobocie	365	969
Niepełnosprawność	301	541
Długotrwała lub ciężka choroba	372	701
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	198	694
w tym: rodziny niepełne,	135	443
rodziny wielodzietne	46	256
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
Przemoc w rodzinie	16	55
Alkoholizm	165	310
Narkomania	13	15
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	8	10
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0
Zdarzenie losowe	1	4
Sytuacja kryzysowa	4	13
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Dane zawarte w tabeli nr 4 pokazują, że oprócz ubóstwa (dochód poniżej kryterium, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), najczęstszym powodem przyznawania pomocy było bezrobocie, a po nim długotrwała choroba i niepełnosprawność.

W tabeli nr 5 przedstawiono typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2020 r.

Tabela 5. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2020 r.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem:	941	2 130
o liczbie osób 1	435	435
2	174	348
3	130	390
4	109	436
5	57	285
6 i więcej	36	236

Rodziny z dziećmi ogółem:	339	1 298
o liczbie dzieci 1	134	386
2	118	437
3	55	271
4	23	135
5	7	52
6	2	17
7 i więcej	0	0
Rodziny niepełne ogółem:	116	360
1	49	109
2	42	135
3	18	78
4 i więcej	7	38
Rodziny emerytów i rencistów ogółem:	172	320
o liczbie osób 1	88	88
2	47	94
3	20	60
4 i więcej	17	78

Analiza powyższych danych wskazuje, że na 941 rodzin objętych wsparciem Ośrodka w 2020 r. rodziny z dziećmi stanowiły 36,02% (tj. 339) wszystkich rodzin, rodziny niepełne 12,32% (tj. 116), a rodziny emerytów i rencistów 18,27% ogółu rodzin objętych pomocą (tj. 172). Należy również zaznaczyć, że osoby samotne stanowiły 435 rodzin, tj. 46,22% ogółu rodzin korzystających z pomocy.

1.4. Analiza pozostałych działań realizowanych przez Ośrodek w ramach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

1) Działania realizowane bezpośrednio przez pracowników socjalnych

Pracownicy socjalni wykonując swoje obowiązki służbowe w 2020 r. realizowali m.in. następujące działania:

- wydali 322 skierowania dla 782 osób do organizacji pozarządowych wydających bezpłatnie żywność lub odzież,
- przyjęli 336 osób w związku z dofinansowaniem do czynszu, świadczeniem alimentacyjnym, świadczeniem pielęgnacyjnym, skierowaniem do środowiskowych domów samopomocy, wywiadem środowiskowym dla innych instytucji, specjalnym zasiłkiem opiekuńczym,
- wydali 144 rodzinom dla 266 dzieci skierowania na posiłki w placówkach oświatowych,
- udzielili 218 rodzinom poradnictwa specjalistycznego,
- sporządzili 1 306 pism w związku z korespondencją dotyczącą klienta,
- przeprowadzili 53 wywiady w środowisku w związku z nadesłaną korespondencją,
- przeprowadzili 51 wywiadów dotyczących świadczeń zdrowotnych dla osoby nieubezpieczonej,

- sporządzili 287 sprawozdań z przebiegu pracy pracownika socjalnego dla potrzeb Sądu Rejonowego,
- udzielili 1 rodzinie pomocy w ramach zdarzenia losowego,
- zajęli się 3106 sprawami stanowiącymi potrzebę udzielenia pomocy w formie świadczeń Ośrodka,
- przygotowali 147 informacji w formie rodzinnych wywiadów środowiskowych lub notatek służbowych dla potrzeb świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,
- objęli 64 rodziny wsparciem w ramach procedury Niebieskie Karty,
- udzielili 70 osobom pomocy w formie usług opiekuńczych,
- przeprowadzili 4 interwencje w środowisku w związku z sytuacją kryzysową,
- łącznie pracownicy socjalni przyjęli 11024 osoby.

W ramach realizowanej pracy socjalnej pracownicy socjalni udzielili na rzecz osób i rodzin potrzebujących wsparcia pomocy w postaci pracy socjalnej - 860 rodzinom i 1979 osobom oraz wsparcia w postaci wyłącznie pracy socjalnej 229 rodzinom i 570 osobom, w tym:

- 2823 pobyty w środowisku oraz 4533 kontakty telefoniczne w związku z realizacją ustalonych działań w ramach pracy socjalnej,
- 4 rodzinom przywrócono władzę rodzicielską,
- 74 działania prowadzono ze społecznością lokalną w ramach projektów socjalnych,
- zawarli 28 kontraktów socjalnych, które są pisemną formą umowy zawartej z osobą ubiegającą się o pomoc. Umowa taka ma na celu określenie uprawnień i zobowiązań obu stron w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do poprawy warunków życia osoby lub rodziny zwracającej się do Ośrodka o pomoc,
- zrealizowano 4 projekty socjalne, w ramach których działaniami objęto 624 osób,
- zrealizowano 1 projekt zewnętrzny pt. „Kooperacje 3D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Działanie 2.5 Skuteczna pomoc społeczna.

Podsumowując działania pracowników socjalnych w zakresie między innymi pobudzenia społecznej aktywności, inicjowania nowych form pomocy, wdrażania programów ukierunkowanych na podnoszenie jakości życia należy wymienić:

- współpracę z placówkami oświatowymi oraz placówkami służby zdrowia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, dostarczanie ulotek i informacji dot. działalności Punktu ds. Przemocy w Rodzinie,
- działania w ramach programu „Mieszkanie bez długi” m.in.: stała współpraca pracowników socjalnych z administratorami SM „Lokator” i TBS „Złotnicki” sp. z o.o. w sprawie osób i rodzin mających zadłużenia czynszowe, zagrożonych eksmisją, stała współpraca z działem windykacji TBS „Złotnicki” sp. z o.o. polegająca na weryfikacji sytuacji życiowej i materialnej dłużników objętych programem pomocy osobom zagrożonym eksmisją, pomoc finansowa oraz wsparcie w ramach pracy socjalnej,
- działania w ramach programu wychodzenia z bezdomności „Szansa dla Ciebie”, realizowanego od 2004 roku, w skład którego wchodzi przedstawiciele następujących podmiotów/institucji:
 - Schronisko dla Bezdomnych im. bł. F. Drzewieckiego w Henrykowie,

- Schronisko dla Osób Bezdomnych „Metamorfoza” w Feliksowie,
- Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Bełchatowie,
- Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli,
- Straż Miejska w Zduńskiej Woli,
- Biuro Gospodarki Lokalowej Urzędu Miasta Zduńska Wola,
- Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli,
- Zduńskowolski Szpital Powiatowy sp. z o.o.,
- Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Złotnicki” sp. z o.o. w Zduńskiej Woli,
- Spółdzielnia Mieszkaniowa „Lokator” w Zduńskiej Woli,
- Straż Ochrony Kolei w Zduńskiej Woli,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zduńskiej Woli.

W 2020 roku skierowano 15 osób bezdomnych do Schroniska dla Osób Bezdomnych „Metamorfoza” w Feliksowie. Łącznie w 2020 roku 33 osoby bezdomne otrzymały pomoc z tytułu bezdomności.

Należy zaznaczyć, że osoby bezdomne przebywające na terenie miasta u rodziny lub znajomych miały zapewnioną:

- możliwość korzystania ze wsparcia specjalistów tj. terapeuty, psychologa, prawnika,
- żywność, którą otrzymywali z organizacji pozarządowych,
- pomoc w postaci zasiłków i pomoc w naturze w przypadku, gdy bezdomny współpracował z pracownikiem socjalnym w ramach programu wychodzenia z bezdomności lub kontraktu socjalnego, w ramach których w szczególności: wyrabiano lub odtwarzano dokumenty osobiste, uzyskiwano uprawnienia do świadczeń zdrowotnych, podejmowano leczenie odwykowe, składano wnioski o lokal socjalny, ustalano stopień niepełnosprawności.

2) Projekty realizowane przez Ośrodek w 2020 r.

Istotnym elementem działalności Ośrodka jest inicjowanie i pobudzanie społecznej aktywności osób i rodzin, mających trudną sytuację życiową, ale także ukierunkowanie działań na podnoszenie jakości życia. W 2020 roku Ośrodek realizował następujące programy i projekty socjalne:

1. Projekt socjalny „Mieszkanie bez długu”, którego celem głównym było stworzenie warunków umożliwiających spłatę zadłużenia czynszowego przez osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej. Odbiorcami wsparcia proponowanego w ramach projektu były osoby i rodziny dotknięte bezrobociem, nieaktywne zawodowo lub mające problemy ze znalezieniem zatrudnienia, z niepełnosprawnością, długotrwale chore, będące beneficjentami pomocy społecznej, zamieszkujące w zasobach Towarzystwa Budownictwa Społecznego „Złotnicki” sp. z o.o. w Zduńskiej Woli i Spółdzielni Mieszkaniowej „Lokator” w Zduńskiej Woli.

Działania realizowane w ramach projektu:

- stała współpraca pracowników socjalnych z TBS "Złotnicki" Sp. z o.o. i SM "Lokator" w celu monitorowania zadłużeń,
- diagnozowanie sytuacji materialnej i społecznej rodzin,
- wsparcie finansowe dla rodzin w trudnej sytuacji materialnej,

-mobilizowanie klientów pomocy społecznej do udziału w szkoleniach w celu zmiany niekorzystnych sytuacji społecznych,
- motywowanie klientów pomocy społecznej do negocjacji z administratorami mieszkań, pomoc w negocjacjach o umorzenie części zadłużeń mieszkaniowych lub rozłożenie ich na raty.

2. Projekt socjalny „Wspólnymi siłami”, którego celem było wzmocnienie roli i funkcji rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dzieci oraz wypracowanie rozwiązań służących harmonijnemu funkcjonowaniu rodziny w środowisku lokalnym. Działania w ramach projektu realizowali pracownicy socjalni i asystenci rodziny Zespołu ds. Asysty Rodzinnej. W ramach projektu współpracowano z placówkami oświatowymi, placówkami medycznymi (Przychodniami), Komendą Powiatową Policji w Zduńskiej Woli, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Zduńskiej Woli, Strażą Miejską w Zduńskiej Woli.

3. Projekt „Szansa dla Ciebie” skierowany był do osób bezdomnych i miał w pierwszej kolejności zabezpieczyć miejsca noclegowe osobom bezdomnym, następnie umożliwić im w ramach prowadzonej reintegracji społecznej powrót do pełnoprawnego funkcjonowania w życiu społecznym.

4. Projekt socjalny „Bezpieczny rejon”, który miał na celu wypracowanie wieloaspektowych form współpracy pomiędzy służbami oraz zmobilizowanie mieszkańców do aktywnego włączenia się w działania zmierzające do poprawy swojej sytuacji, a tym samym zwiększenia poczucia bezpieczeństwa we wszystkich sferach życia.

5. Realizacja projektu pt. „Kooperacje 3D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Działanie 2.5 Skuteczna pomoc społeczna. Powołane w ubiegłym roku Zadaniowe Zespoły Kooperacyjne pracowały dla rodzin objętych wsparciem w ramach projektu. W ramach projektu zaktualizowano Lokalny Koszyk Usług, który zawiera usługi realizowane przez poszczególnych kooperantów uczestniczących w projekcie. W pięciu rodzinach wytypowanych do pracy w ramach modelu prowadzona jest systematyczna praca socjalna wraz z zaproszonymi do współpracy specjalistami innych instytucji. Dla pięciu pracowników socjalnych zaangażowanych w realizację projektu odbywały się zajęcia indywidualne z coachem.

6. Realizacja programu „Wspieraj Seniora”, którego celem było zapewnienie wsparcia seniorom w wieku 70 lat i więcej, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu i nie byli w stanie np. poprzez wsparcie rodziny zabezpieczyć sobie artykułów podstawowej potrzeby. Usługa wsparcia polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej. Program zakładał pomoc w dostarczeniu niezbędnych produktów do domu seniora, by ograniczyć konieczność wychodzenia osób starszych na zewnątrz podczas pandemii, ze względu na ich bezpieczeństwo.

7. Realizacja programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. Wsparcie otrzymało 21 osób z niepełnosprawnością (17 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 4 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności). Celem programu było zapewnienie pomocy w wykonywaniu codziennych czynności oraz

w funkcjonowaniu w życiu społecznym, a w konsekwencji zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia. Wsparcie polegało m.in. na: wyjściu i powrocie w wybrane przez uczestnika programu miejsce, zakupach, załatwieniu spraw urzędowych, nawiązaniu współpracy z różnymi organizacjami, korzystaniu z dóbr kultury.

1.5. Akcje i wydarzenia, w których współuczestniczył Ośrodek w 2020 r.

Współpraca i współdziałanie z innymi instytucjami działającymi na rzecz osób, rodzin, grup i środowisk społecznych w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej realizowane było przez Ośrodek w 2020 roku w następujący sposób:

- włączenie się w akcję „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw” zorganizowanej w dniach 21-28 lutego 2020 r. przez Prokuraturę Rejonową w Zduńskiej Woli, która miała na celu propagowanie działań związanych z upowszechnieniem praw pokrzywdzonych. Jednym z jej podstawowych celów było poinformowanie społeczeństwa o uprawnieniach, jakie przysługują osobom pokrzywdzonym oraz o istnieniu szerokiego kręgu podmiotów, które mogą im udzielić pomocy. Pracownicy socjalni Ośrodka włączyli się w akcję pełniąc dyżury w siedzibie Prokuratury Rejonowej w Zduńskiej Woli i udzielając wszystkich niezbędnych informacji dotyczących działalności Ośrodka,
- włączenie się w akcje informacyjne z zakresu przeciwdziałania przemocy tj. 30 kwietnia - „Dzień sprzeciwu wobec Bicia Dzieci”, 4 czerwca – „Międzynarodowy Dzień Dzieci Będących Ofiarami Agresji”, 25 listopada – „Dzień Eliminacji Przemocy Wobec Kobiet” przypominające o tym, że wszystkie osoby doznające przemocy mogą uzyskać pomoc w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie, w którym pełniący dyżury specjaliści w sposób profesjonalny udzielają wsparcia wszystkim pokrzywdzonym osobom, w tym również najmłodszym członkom naszej społeczności.

Pozostała działalność Ośrodka w związku z sytuacją epidemiczną to m.in.:

- rozpowszechnianie informacji o akcji „Koperta życia”,
- informowanie o aplikacji na smartfony dla osób w kwarantannie domowej,
- upowszechnianie informacji o numerach telefonów dla osób w przypadku sytuacji nagłej, wymagającej interwencji pracownika socjalnego poza normalnymi godzinami pracy Ośrodka,
- uruchomienie całodobowej świątecznej pomocy specjalistów,
- wsparcie dla osób starszych i samotnych lub samotnie gospodarujących, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy a są jej pozbawione oraz dla osób w kwarantannie,
- stała współpraca z wolontariuszami – harcerzami ze zduńskowolskiego Hufca ZHP i Strażą Miejską,
- poradnictwo specjalistyczne przez telefon w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie (psycholog, specjalista ds. uzależnień, prawnik, mediator, specjalista pracy socjalnej, specjalista ds. relacji interpersonalnych i profilaktyki uzależnień),
- akcja „Maseczka dla Seniora” dla uczestników Klubu „Uśmiech Seniora” i Karsznickiego Klubu Seniora „Lokomotywa 60+”,
- wydawanie skierowań na żywność w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa,
- rozpowszechnianie informacji o pomocy w ramach aplikacji „Twój parasol” i „Osobisty plan awaryjny” dla osób doświadczających przemocy domowej z danymi teled adresowymi,

- rozpowszechnianie informacji o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz poradnictwie obywatelskim na terenie powiatu zduńskowolskiego,
- realizacja Programu „Wspieraj Seniora” – 7 osób,
- dostarczanie zakupów dla osób w kwarantannie – 18 rodzin,
- opłacanie posiłków dla osób w kwarantannie w okresie IV-VIII średnio 5 osób dziennie,
- pomoc w dostarczeniu 100 posiłków przygotowanych i ufundowanych przez Pizzerię – Tawerna Włoska „Beppe” Marcin Maros dla osób starszych i samotnych,
- pomoc w dostarczeniu 20 poczęstunków wigilijnych przygotowanych i ufundowanych przez Restaurację „W kamienicy” Maciej Nyklewicz dla osób starszych i samotnych,
- współpraca z CARITAS przy Parafii św. Pawła Apostoła w Zduńskiej Woli w zakresie wydawania paczek żywnościowych dla seniorów i osób samotnych – 60.

2. Informacja o działalności Ośrodka w zakresie realizacji pozostałych zadań z obszaru polityki społecznej

2.1. Działania podejmowane w zakresie wspierania rodziny

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminę m.in. obowiązek zapewnienia wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zgodnie z zapisem art. 10 ust. 1 powołanej ustawy „pracę z rodziną organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania”. Ośrodek realizując powierzone zadania w 2020 r. podejmował następujące działania:

- współfinansował pobyt 10 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w kwocie 252 889,21 zł,
- współfinansował pobyt 51 dzieci w rodzinach zastępczych w kwocie 197 136,90 zł, łącznie współfinansował pobyt 61 dzieci w pieczy zastępczej w kwocie 450 026,11 zł,
- objął 33 rodziny mające problemy opiekuńczo-wychowawcze wsparciem asystenta rodziny,
- prowadził świetlicę środowiskową, w zajęciach której uczestniczyło łącznie 30 dzieci z rodzin mających problemy wychowawcze. Na prowadzenie placówki wsparcia dziennego Miasto wydatkowało kwotę 95 293,40 zł.

W 2020 roku z terenu Miasta Zduńska Wola w pieczy zastępczej było 61 dzieci, 51 dzieci było w rodzinach zastępczych, a 10 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto ze wsparcia Ośrodka skorzystało 339 rodzin, w których występowała m.in. bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, problemy wychowawcze, opiekuńcze, zdrowotne. Rodziny te korzystały z różnych form wsparcia finansowego: zasiłki celowe, okresowe, opłacanie posiłków dzieciom w placówkach oświatowych oraz wsparcia w ramach pracy socjalnej.

Szczegółowy opis realizowanych zadań wynikających z zapisów ustawy o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej za 2020 rok przygotowany został przez Ośrodek w sprawozdaniu z realizacji Programu Wspierania Rodziny za 2020 rok i przedłożony Radzie Miasta.

2.2. Realizacja pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty, Rada Miasta Zduńska Wola przyjęła w dniu 25 sierpnia 2010 roku uchwałę nr LV/573/10 w sprawie uchwalenia Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym, w którym w § 3 ust. 4 określono, że świadczenia pomocy materialnej w postaci stypendium szkolnego lub zasiłku szkolnego przyznaje dyrektor Ośrodka z upoważnienia Rady Miasta w drodze decyzji administracyjnej.

W 2020 roku Ośrodek objął wsparciem w formie stypendium szkolnego 187 rodzin, w tym 312 uczniów otrzymało stypendia na łączną kwotę 300 938,50 zł z tego:

- 60 187,70 zł, to środki własne Miasta,
- 240 750,80 zł dotacja celowa z budżetu państwa.

2.3. Realizacja ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny

W ramach realizacji ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu unieważnienia Karty Dużej Rodziny, wzorów graficznych oraz wzoru wniosku w sprawie przyznania Karty Dużej Rodziny, Ośrodek w 2020 r. przyjął 82 wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny i wydał 189 Kart Dużej Rodziny, w tym:

- 109 dla rodziców,
- 80 dla dzieci.

2.4. Realizacja świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, która weszła w życie z dniem 1 maja 2004 r. nakłada na Ośrodek obowiązek realizacji świadczeń rodzinnych. Założeniem ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych jest zbudowanie nowego, odrębnego od systemu pomocy społecznej, systemu pozaubezpieczeniowych świadczeń rodzinnych o charakterze obligatoryjnym. Określone w ustawie pieniężne świadczenia rodzinne mają na celu wspieranie rodziny w realizowaniu jej funkcji opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej w oparciu o kryterium dochodowe, których źródłem finansowania jest budżet państwa.

Ośrodek realizuje również zadania wynikające z zapisów ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, której głównym celem jest wspieranie osób/rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, samodzielnie niemogących zaspokoić swoich potrzeb i nieotrzymujących wsparcia od osób zobowiązanych do alimentacji. Źródłem finansowania tego zadania jest budżet państwa.

Łącznie na realizację świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w 2020 r. wydatkowano kwotę: 13 560 424,73 z tego:

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	- 3 947 403,97
- zasiłek pielęgnacyjny	- 2 338 492,52
- świadczenie pielęgnacyjne	- 3 853 269,17
- specjalny zasiłek opiekuńczy	- 110 521,33
- zasiłek dla opiekuna	- 38 834,50
- składka społeczna od wypłaconych świadczeń opiekuńczych	- 702 137,21
- świadczenie rodzicielskie	- 895 094,00
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego	- 1 374 672,03
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	- 280 000,00
- jednorazowe świadczenie „Za życiem”	- 20 000,00

Tabela 6. Realizacja świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w 2020 roku.

Lp.	Świadczenie	Liczba osób	Liczba świadczeń	Wartość wypłaconych świadczeń
1.	Zasiłek rodzinny, z tego:	1214	23 016	2 608 914,96
	zasiłek rodzinny na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku		6 445	600 742,18
	zasiłek rodzinny na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia		15 105	1 818 758,12
	zasiłek na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia		1 466	189 414,66
2	Dodatki do zasiłków rodzinnych	1605	9 961	1 338 489,01
2.1	Dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	82	648	251 771,43
2.2	Dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	129	174	131 000,98
2.3	Dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	143	1 632	311 417,52
2.4	Dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka	157	1 860	191 163,38
2.5	Dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	815	2 038	125 556,55
2.6	Dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	41	304	21 348,79
2.7	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	238	3 305	306 230,36
3	Świadczenia opiekuńcze	1335	14 698	7 043 254,73
3.1	Zasiłek pielęgnacyjny	979	10 860	2 338 492,52
3.2	Świadczenia pielęgnacyjne	197	2 119	3 853 269,17
3.3	Specjalny zasiłek opiekuńczy	20	160	110 521,33
3.4	Zasiłek dla opiekuna	7	63	38 834,50
3.5	Składka społeczna od wypłaconych świadczeń opiekuńczych	132	1496	702 137,21
4.	Świadczenie rodzicielskie	143	984	895 094,00
5.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	280	280	280 000,00
6.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	320	3 386	1 374 672,03
7.	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	5	5	20 000,00
Razem (1+2+3+4+5+6+7)		4902	75346	13 560 424,73

Tabela 7. Liczba rodzin, korzystających ze świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego w 2020 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego
1.	Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego, w tym:	1 214
1.1	Dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	
1.2	Dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	
1.3	Dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	
1.4	Dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka	
1.5	Dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	
1.6	Dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	
1.7	Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	
2.	Zasiłek pielęgnacyjny	979
3.	Świadczenia pielęgnacyjne	197
4.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	20
5.	Zasiłek dla opiekuna	7
6.	Świadczenie rodzicielskie	143
7.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	280
8.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	214
9.	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	5
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego		2 341

W zakresie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego wydano 3 113 decyzji administracyjnych.

Tabela 8. Działania podjęte wobec dłużników alimentacyjnych w 2020 roku.

Lp	Rodzaj czynności	Liczba działań podjętych wobec dłużników alimentacyjnych
1.	Liczba dłużników alimentacyjnych	478
2.	Wnioski do organu właściwego dłużnika	74
3.	Wezwania dłużników w sprawie wywiadów środowiskowych	87
4.	Przeprowadzone wywiady środowiskowe u dłużników	86
5.	Korespondencja z PUP w sprawie potrzeby aktywizacji dłużników	34
6.	Wnioski do prokuratury	155
7.	Wnioski o zatrzymanie prawa jazdy do Starostwa Powiatowego	0
8.	Zgłoszenie do Krajowego Rejestru Dłużników	430

2.5. Realizacja świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych

Ośrodek realizował również zadania wynikające z zapisów art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych tzn. potwierdzał prawo do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej przez 90 dni dla osób, które takiego prawa nie miały i które spełniały kryterium dochodowe określone w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W 2020 roku wydano 56 decyzji administracyjnych dla 51 osób.

3. Pozostałe działania Ośrodka wynikające ze struktury organizacyjnej

3.1 Działalność Świetlicy środowiskowej Zduńskowolskie Centrum Integracji

Świetlica środowiskowa jest placówką wsparcia dziennego w formie opiekuńczej działającą na mocy uchwały nr LIII/655/14 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 21 sierpnia 2014 r. w sprawie utworzenia placówki wsparcia dziennego prowadzonej w formie opiekuńczej pod nazwą „Świetlica środowiskowa Zduńskowolskie Centrum Integracji”. Placówka posiada 30 miejsc, przeznaczonych dla dzieci uczęszczających od pierwszej klasy szkół podstawowych do pierwszej klasy szkół ponadpodstawowych, zamieszkujących na terenie miasta Zduńska Wola. Świetlica oferowała następujące formy pracy z dziećmi: codzienne odrabianie lekcji, gry stolikowe, zajęcia manualne: plastyczne, techniczne, gry i zabawy edukacyjne obejmujące z zachowaniem bezpiecznych i higienicznych warunków w zakresie zapobiegania zakażeniem wirusa Covid-19, naukę samodzielności i czynności związanych z samoobsługą (dbanie o higienę osobistą), zajęcia edukacyjne z zakresu wykonywania świec ozdobnych i mydeł pachnących z firmą zewnętrzną „ATOM”. Organizowano indywidualne spotkania z psychologiem dla dzieci i rodziców.

3.2 Działalność Klubów Seniora

W ramach struktury organizacyjnej Ośrodka od 1996 r. funkcjonuje Klub Seniora „Uśmiech Seniora”, a od października 2019 r. działa Karsznicki Klub Seniora „Lokomotywa 60+”. Podstawowym celem klubów jest aktywizacja i integracja społeczna osób starszych i niepełnosprawnych poprzez organizowanie spotkań oraz podejmowanie działań umożliwiających osobom starszym aktywne spędzanie czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań i pobudzanie do aktywności fizycznej. Kluby dysponują 90 miejscami.

Zadania realizowane w ramach Klubów to m.in.: spotkanie integracyjne „Poznajmy się lepiej”, Dzień Babci i Dziadka, występ dzieci z Publicznego Przedszkola Nr 7 w Zduńskiej Woli, wykład pt.: „Czosnek w miodzie”, świąteczne warsztaty z Bankiem BNP Paribas i Stowarzyszeniem „Tkalnia”, Dzień Kobiet i Mężczyzn z udziałem kosmetyczki, akcja „Maseczka dla Seniora”, spotkanie online ze scenarzystą i reżyserem Panem Igorem Brejdygantem zgodnie z założeniem projektu „Aktywny senior” realizowanym przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Zduńskiej Woli, akcja „Mikołaj dla Seniora”.

Działalność została okresowo zawieszona z uwagi na pandemię COVID-19. Opiekunowie Klubów podtrzymywali stały kontakt z członkami Klubów.

3.3 Działania Punktu ds. Przemocy w Rodzinie

W ramach struktury organizacyjnej Ośrodka funkcjonuje Punkt ds. Przemocy w Rodzinie, zwany dalej „Punktem”, którego siedziba mieści się w Zduńskowolskim Centrum Integracji Ratusz. Specjaliści pracujący w Punkcie tj. psycholog, prawnik, specjalista ds. uzależnień, specjalista pracy socjalnej, specjalista ds. relacji interpersonalnych, mediator, podejmowali działania polegające na: udzielaniu pomocy psychologicznej, socjalnej i prawnej ofiarom przemocy, podejmowaniu interwencji na rzecz ofiar przemocy, pomocy osobom z problemem alkoholowym i współuzależnionym, udzielaniu porad indywidualnych, prowadzeniu działań mediacyjnych, prowadzeniu terapii małżeńskiej, udzielaniu wsparcia

w rozwiązywaniu kryzysów rodzinnych. Istotnym elementem działań Punktu było także udzielanie wsparcia rodzinom w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych poprzez inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych.

Należy zaznaczyć, że działania w Punkcie podejmowane były ze stałą współpracą z różnymi instytucjami w szczególności: Sądem Rejonowym w Zduńskiej Woli, Komendą Powiatową Policji w Zduńskiej Woli, Zespołem Interdyscyplinarnym działającym na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli.

Szczegółowe informacje z działalności Punktu przedstawia sprawozdanie z realizacji zadań Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie na lata 2010-2020 za 2020 r. W sprawozdaniu przedstawiona jest również szczegółowa informacja o działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.

3.4 Mieszkanie chronione

Uchwałą nr XLVII/509/17 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 27 listopada 2017 r. w sprawie utworzenia mieszkania chronionego w ramach Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” utworzono mieszkanie chronione przeznaczone dla 3 pełnoletnich osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub stopniem umiarkowanym, w odniesieniu do których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenie rozwojowe lub epilepsję, oraz niewidomych, które nie wymagają całodobowej opieki osób trzecich, zamieszkałych na terenie Miasta Zduńska Wola. Mieszkanie chronione stanowi wsparcie mieszkaniowe dla osób niepełnosprawnych wyżej wymienionych, jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające pod opieką specjalistów do prowadzenia samodzielnego życia.

W 2020 r. nie było osób zainteresowanych pobytem w mieszkaniu chronionym.

3.5 Podsumowanie

Działania realizowane przez Ośrodek w 2020 r. obejmowały zadania własne gminy i jej zlecone, nie tylko z obszaru ustawy o pomocy społecznej, ale również szeroko rozumianej polityki społecznej.

Informacja dotycząca potrzeb w zakresie realizowanych przez Ośrodek zadań przedstawiona jest w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej.

Część II

Sprawozdanie z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2020 rok

Wstęp

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2010-2020, zwany dalej „Programem”, został zatwierdzony uchwałą nr XLIV/424/09 Rady Miasta Zduńska Wola w dniu 21 grudnia 2009 r. Głównym celem Programu jest tworzenie warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez:

- zwiększenie dostępności pomocy rodzinom, w których stosowana jest przemoc,
- zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych, korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Program skierowany jest do:

- ofiar przemocy w rodzinie,
- sprawców przemocy w rodzinie,
- przedstawicieli instytucji i służb zobowiązanych do udzielenia pomocy w sytuacji przemocy,
- społeczności lokalnej.

Sprawozdanie z realizacji zadań zostało opracowane na podstawie danych Ośrodka oraz informacji przekazanych przez instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zgodnie z zapisami Programu, sprawozdanie roczne z realizacji zadań programowych przedstawia sprawozdanie z działalności Ośrodka.

1. Działania realizowane w 2020 r. przez Ośrodek w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zgodnie z zapisami Programu, do zadań realizowanych przez Ośrodek na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie należą w szczególności: koordynowanie działań Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych, prowadzenie Punktu ds. Przemocy w Rodzinie, udział w szkoleniach oraz współpraca z instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1.1. Zespół Interdyscyplinarny

Zespół Interdyscyplinarny powołany został zarządzeniem nr 16/18 Prezydenta Miasta Zduńska Wola z dnia 17 stycznia 2018 r. Podstawą do jego powołania była przyjęta przez Radę Miasta Zduńska Wola uchwała nr LVI/619/18 z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Zduńskiej Woli działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli, Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli, Samodzielnego Publicznego Zakładu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli, Zduńskowolskiego Szpitala Powiatowego sp. z o.o. w Zduńskiej Woli, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Zduńskiej Woli, Prokuratury Rejonowej w Zduńskiej Woli, Komendy Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli, Fundacji „Przystań z Nami”, oświaty.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów wchodzących w skład Zespołu oraz specjalistów działających w Grupach Roboczych, w zakresie przeciwdziałania przemocy poprzez w szczególności:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałania zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielanie pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- stała edukacja środowiska lokalnego poprzez systematyczne umieszczanie ulotek, plakatów, broszur w miejscach publicznych.

Do zadań powołanych Grup Roboczych należy w szczególności:

- opracowywanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy.

Z danych Ośrodka wynika, że w 2020 r. odbyły się 2 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego, powołano 64 Grupy Robocze oraz odbyło się 148 posiedzeń Grup

Roboczych z przedstawicielami różnych instytucji, a także z ofiarami przemocy i sprawcami. Łącznie procedurą „Niebieskie Karty” objęto 64 rodziny, łącznie 64 ofiary przemocy, w tym:

- 56 kobiet,
- 3 mężczyzn,
- 5 dzieci.

W 2020 r. sprawcami przemocy w 97% byli mężczyźni – 62 osoby, a w 3% kobiety – 2 osoby.

1.2 Punkt ds. Przemocy w Rodzinie

Punkt ds. Przemocy w Rodzinie pełni rolę wsparcia dla ofiar przemocy, w rodzinie poprzez:

- udzielanie specjalistycznego poradnictwa,
- podejmowanie interwencji w środowisku,
- realizację programów dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie,
- koordynowanie działań zespołów interdyscyplinarnych,
- systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- prowadzenie bazy danych ofiar przemocy w rodzinie.

W Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie w okresie styczeń-grudzień 2020 r. z pomocy skorzystało łącznie 413 osób, a porad udzielono łącznie 1 024. W dniach 26.03-12.06.2020 r. z uwagi na epidemię prowadzono poradnictwo specjalistyczne w formie zdalnej oraz uruchomiono telefoniczną całodobową świąteczną pomoc specjalistyczną.

W 2020 r. z pomocy psychologicznej skorzystało 116 osób. Łącznie zrealizowano 274 porady, w tym w związku z przemocą w rodzinie 65 porad.

Zakres pomocy psychologicznej obejmował indywidualny kontakt z psychologiem, mający na celu:

- pomoc psychologiczną w zakresie profilaktyki uzależnień, przemocy i innych problemów dzieci, młodzieży oraz ich rodzin,
- edukację (poszerzanie wiedzy o zjawisku przemocy),
- ścisłą współpracę z rodzicami lub opiekunami dzieci i młodzieży oraz współpracę z przedstawicielami instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz przeciwdziałaniu uzależnieniom i przemocy w rodzinie,
- udzielanie porad indywidualnych,
- współpracę z osobami i instytucjami działającymi na rzecz zapobiegania przemocy domowej,
- zajęcia dla dzieci i młodzieży w Świetlicy środowiskowej ZCI.

Liczba osób przyjętych w ramach wsparcia terapeutycznego – ogółem 31, oddziaływania terapeutyczne – 202, w tym w związku z przemocą w rodzinie 61 porad.

Zakres pomocy obejmował między innymi:

- udzielanie porad indywidualnych, oddziaływania terapeutyczne,
- porady w związku z przemocą w rodzinie,
- edukację na temat choroby alkoholowej osób uzależnionych i ich rodzin,
- diagnozowanie problemu,
- motywowanie do zmiany zachowań i stylu życia,

- ćwiczenie zachowań abstynenckich,
- udzielanie wsparcia.

Liczba osób przyjętych w ramach poradnictwa prawnego to 90 osób. Udzielono 250 porad prawnych, a w związku z przemocą w rodzinie – 220.

Porady prawne dotyczyły w większości takich spraw jak:

- możliwość prawnego rozwiązania problemu związanego z przemocą w rodzinie,
- możliwość uzyskania alimentów lub innych świadczeń pomocowych,
- pomocy w formułowaniu pism urzędowych do sądu lub policji, dotyczące m. in. pozwu o rozwód lub separację, uzyskania rozdzielności majątkowej czy występowania o eksmisję.

Liczba osób przyjętych ogółem w ramach pomocy socjalnej - 143. Udzielono 188 porad, w tym w związku z przemocą w rodzinie - 110.

Zakres pomocy socjalnej obejmował:

- zabezpieczenie miejsca noclegowego (w zależności od sytuacji, w jakiej znajduje się ofiara),
- indywidualny kontakt z osobami potrzebującymi pomocy,
- udzielanie wszechstronnej informacji o możliwości uzyskania pomocy,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych bytowych,
- rozmowy motywujące do leczenia z osobami uzależnionymi,
- praca w Zespołach Interdyscyplinarnych,
- udzielanie pomocy socjalnej dla ofiar przemocy, udzielanie wszechstronnej informacji o możliwości uzyskania wsparcia,
- współpraca z przedstawicielami instytucji i organizacji m.in. pracownikami socjalnymi, kuratorami, dzielnicowymi i innymi,
- konsultacje z pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny, kuratorami oraz innymi osobami w sprawach klientów.

W ramach poradnictwa interpersonalnego i profilaktyki uzależnień przyjęto 33 osoby. Udzielono 100 porad, w tym w związku z przemocą w rodzinie odbyły się 33 spotkania.

1.3 Pozostałe działania Ośrodka

- 1) Udział w szkoleniach rozszerzających wiedzę i umiejętności z zakresu profesjonalnej pracy z klientem doświadczającym przemocy:
 - „Kierowanie rozwiązywaniem problemów przemocy w rodzinie w środowisku lokalnym. Rola przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego”,
 - „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – najnowsze zmiany”,
 - „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – prawo i praktyka ”;
- 2) Zorganizowanie wspólnie z Prokuraturą Rejonową w Zduńskiej Woli w dniach 21-28 lutego 2020 r. kampanii „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw”, której podstawowym celem było udzielanie porad dotyczących uprawnień jakie przysługują osobom pokrzywdzonym oraz o instytucjach, które mogą udzielić pomocy. Bezpłatnych porad wszystkim chętnym i potrzebującym udzielali prokurator oraz starszy specjalista pracy socjalnej Punktu ds. Przemocy w Rodzinie;
- 3) Prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy m.in.: we wszystkich szkołach na terenie miasta, placówkach służby zdrowia, instytucjach

publicznych poprzez rozpowszechnianie ulotek w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz informacji o działalności Punktu ds. Przemocy w Rodzinie;

- 4) Włączenie się w akcje informacyjne z zakresu przeciwdziałania przemocy tj. 30 kwietnia - „Dzień sprzeciwu wobec Bicia Dzieci”, 4 czerwca – „Międzynarodowy Dzień Dzieci Będących Ofiarami Agresji”, 25 listopad – ”Dzień Eliminacji Przemocy Wobec Kobiet”, przypominające o tym, że wszystkie osoby doznające przemocy mogą uzyskać pomoc w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie, w którym pełniący dyżury specjaliści w sposób profesjonalny udzielają wsparcia wszystkim pokrzywdzonym osobom, w tym również najmłodszym członkom naszej społeczności;
- 5) W okresie epidemii COVID-19 rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dotyczących możliwości uzyskania pomocy w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie, Ośrodku oraz instytucjach działających na rzecz rodziny m.in. aplikacji mobilnej „Twój parasol” i „Osobisty plan awaryjny” dla osób doświadczających przemocy domowej z danymi teleadresowymi, apel do szkół z terenu miasta o monitorowanie sytuacji dzieci w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w okresie pandemii, aplikacji na smartfony dla osób w kwarantannie domowej, numerów telefonów dla osób w przypadku sytuacji nagłej wymagającej interwencji pracownika socjalnego poza normalnymi godzinami pracy Ośrodka, o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz poradnictwie obywatelskim na terenie powiatu zduńskowolskiego;
- 6) Współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie monitorowania sytuacji dzieci oraz apel o monitorowanie sytuacji dzieci w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w okresie pandemii.

2. Działania podejmowane w 2020 r. przez inne instytucje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

2.1. Działania podejmowane przez Komendę Powiatową Policji w Zduńskiej Woli

- 1) Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” – 35:
 - liczba formularzy wszczynających procedurę – 29,
 - liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków w rodzinie w trakcie trwającej procedury – 6;
- 2) Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą – 41:
 - kobiety – 34,
 - mężczyźni – 2,
 - małoletni – 5;
- 3) Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc – 35:
 - kobiety – 0,
 - mężczyźni – 35,
 - nieletni – 0;
- 4) Liczba zatrzymanych osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc – 25:
 - kobiety - 0,
 - mężczyźni – 25,
 - nieletni – 0;
- 5) Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będąc pod wpływem alkoholu – 29:
 - mężczyźni – 29,
 - kobiety – 0;
- 6) Liczba przypadków poszczególnych rodzajów przemocy:
 - fizycznej – 36,
 - psychicznej – 40,
 - seksualnej – 3;
 - innego rodzaju przemocy – 8.
- 7) Rodzaje pomocy udzielonej osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą:
 - umieszczenie w szpitalu – 0,
 - udzielenie pomocy medycznej – 0,
 - inny rodzaj pomocy – 39;
- 8) Liczba postępowań dotyczących znęcania się fizycznego i psychicznego nad członkiem rodziny:
 - wszczętych – 27,
 - zakończonych – 24,
 - stwierdzonych 16.

2.2. Działania realizowane w 2020 r. przez Urząd Miasta Zduńska Wola w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Urząd Miasta w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie zrealizował następujące działania:

- 1) dla uczniów klas I-III i IV-VIII z zaburzeniami zachowania i zaburzeniami emocjonalnymi, pochodzących z rodzin niewydolnych wychowawczo, dysfunkcyjnych, z problemami uzależnień prowadzone były przez socjoterapeutę–psychologa w Zespole Szkolno–Przedszkolnym Nr 1 w Zduńskiej Woli, w okresie styczeń–czerwiec i wrzesień–grudzień 2020 r., zajęcia profilaktyczne z elementami socjoterapii. Socjoterapeuta objął pomocą 29 uczniów i ich rodziców.
Uczniowie uczyli się budowania wzajemnego zaufania i poczucia bezpieczeństwa, eliminowania zachowań agresywnych, współdziałania w grupie, rozwiązywania konfliktów bez stosowania agresji, wzmacniania więzi rodzinnych, wyrabiania postaw asertywnych, wypracowywania norm akceptowanych przez środowisko, wzmacniania poczucia własnej wartości, promowania zdrowego stylu życia, umiejętności komunikowania się, nawiązywania kontaktów z otoczeniem. Zajęcia socjoterapeutyczne prowadzone były w oparciu o programy profilaktyczne m.in. „W blasku wschodzącego słońca”, „Spójrz inaczej”, „Trening zastępowania agresji”, „Przyjaciele Zippiego”. „Gry i zabawy interaktywne”, „Gry i zabawy na dobry klimat w grupie”;
- 2) dla zapewnienia skuteczności działań prowadził działalność informacyjną na rzecz mieszkańców miasta w zakresie specjalistycznego poradnictwa, pomocy psychologiczno-terapeutycznej i korekcyjno-edukacyjnej dla osób stosujących przemoc w rodzinie, pomocy osobom i rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie. Informacje te zamieszczone są na tablicach informacyjnych i stronie internetowej Miasta Zduńska Wola pod adresem: <https://www.zdunskawola.pl/pl/menu-mieszkancy/pomoc-spoleczna/pomoc-i-poradnictwo-specjalistyczne>;
- 3) działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy adresowane były głównie do dzieci i młodzieży. W roku sprawozdawczym, w ramach Programu, zrealizowano profilaktyczne warsztaty edukacyjne w szkołach podstawowych w zakresie przemocy, tj.:
 - 2 edycje 2-godzinnego programu „Zrozumieć agresję” dla uczniów klas IV-VI w zakresie m.in. zdolności rozpoznawania i kontrolowania emocji, podejmowania przemyślanych decyzji oraz rozładowania złości i gniewu; w warsztatach wzięło udział 27 uczniów,
 - 1 edycję 2-godzinnego programu profilaktycznego „Tolerancja wobec inności” dla 15 uczniów klas VI-VIII dotyczącego funkcjonowania stereotypów w społeczeństwie, uczącego tolerancji i zrozumienia dla „inności”;
- 4) Miasto finansowało prowadzenie Punktu ds. Przemocy w Rodzinie przez Ośrodek. Ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 r. przeznaczono 62 900,00 zł na jego funkcjonowanie.

2.3. Informacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie za 2020 r. w zakresie realizowanych działań ujętych w Programie

Z danych przekazanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli wynika, że w 2020 r. w Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej przyjęto 78 rodzin, wsparcia udzielono 84 osobom, łącznie 195 porad/konsultacji, a najczęstszymi powodami zgłoszenia była:

- sytuacja kryzysowa – 42 rodziny/48 osób,
- zdarzenie losowe – 10 rodzin/7 osób,
- przemoc w rodzinie – 7 rodzin/8 osób,
- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – 9 rodzin/9 osób,
- bezdomność – 1 osoba z 1 rodziny,
- alkoholizm – 2 rodziny/2 osoby,
- długotrwała lub ciężka choroba – 6 rodzin/7osób
- narkomania – 1 rodzina/2 osoby.

W 2020 roku Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej udzielił wsparcia 84 osobom z 78 rodzin, poniżej wykaz udzielonych konsultacji:

- 156 konsultacji psychologicznych,
- 19 porad prawnych,
- 20 porad socjalnych.

W 2020 r. nie było osób korzystających z miejsca noclegowego w Ośrodku, gdyż nie zaistniała taka potrzeba.

Pracownik socjalny PCPR brał udział w posiedzeniach grup roboczych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w mieście Zduńska Wola.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Zduńskiej Woli uczestniczyli w:

1. zorganizowaniu na terenie PMOS w Zduńskiej Woli Niebieskiego Pikniku pod hasłem „Kręci mnie bezpieczeństwo”. Miał on charakter otwarty i dotyczył bezpieczeństwa na drodze, w codziennym życiu oraz integracji rodzin. Uczestnicy wydarzenia mieli możliwość skorzystania z symulatora dachowania i zderzenia czołowego oraz zakładając narkogole lub alkogole mogli przekonać się jak zachowuje się organizm pod wpływem używek. Najmłodszy mieli możliwość wzięcia udziału w konkursie plastycznym, obejrzenia wnętrza m.in. radiowozu policyjnego, strażackiego wozu bojowego. Duże zainteresowanie wzbudzili motocykliści z grupy APC Moto – Pasja. Udostępniono punkt, w którym dzielnicowi wraz pracownikami PCPR udzielali informacji, porad oraz rozdawali ulotki i informatory z zakresu przemocy i form pomocy osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy domowej. Ponadto rozpowszechniano informator na temat zjawiska przemocy oraz wykaz instytucji udzielających pomocy i wsparcia na terenie powiatu;
2. akcji „Seniorze nie daj się oszukać”, która miała na celu przede wszystkim zwiększenie świadomości starszych osób co do metod, jakimi posługują się oszuści, aby wyłudzić pieniądze od swoich ofiar. Podczas akcji rozdawane były ulotki informacyjne oraz darmowe maseczki ochronne;
3. akcji „Razem dbamy o bezpieczeństwo mieszkańców powiatu zduńskowolskiego” podczas której rozdawano ulotki edukacyjne zawierające informację, jak nie stać się ofiarą oszustw. Rozpowszechniano maseczki ochronne, przestrzegano mieszkańców przed zagrożeniami, jakie mogą czyhać na seniorów oraz przypomniano o podstawowych zasadach bezpieczeństwa w czasie epidemii koronawirusa.

2.4. Działania realizowane w 2020 r. przez placówki oświatowe w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W zakresie działalności edukacyjnej i profilaktycznej skierowanej do dzieci promującej rozwiązywanie konfliktów bez przemocy podejmowane były następujące działania:

- upowszechnianie informacji na temat regulacji prawnych, procedur postępowania, konsekwencji oraz instytucji udzielających pomocy ofiarom przemocy domowej,
- organizowanie spotkań prewencyjnych uczniów z funkcjonariuszami Policji,
- organizowanie imprez szkolnych m.in. „Międzynarodowego Dnia Zapobiegania Przemocy wobec Dzieci”, „Ogólnopolskiego Dnia Praw Dziecka”,
- realizacja Programu Szkoły Myślenia Pozytywnego (profilaktyka zdrowia psychicznego i komunikacji bez przemocy),
- uczestnictwo w warsztatach pn. „Rozwijanie kompetencji społecznych” prowadzonych przez pedagoga Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Zduńskiej Woli z zakresu komunikacji oraz metod rozwiązywania konfliktów,
- realizacja projektów i programów profilaktycznych m.in. pn.: „Rok Relacji w Edukacji” promującego budowanie dobrych relacji między wszystkimi członkami szkolnej społeczności, „Nasze emocje poznajemy w zgodzie z nimi żyjemy”, który służył propagowaniu w środowisku rodzinnym przedszkolaków właściwych postaw, wsparciu rozwoju społecznego i emocjonalnego dziecka w wieku przedszkolnym, „Przyjaciele Zippiego” służący promocji zdrowia psychicznego, kształtujący i rozwijający umiejętności psychospołeczne u małych dzieci, „DEBATA”, „Cukierki”, „Spójrz inaczej”,
- podnoszenie kompetencji zawodowych kadry pedagogicznej w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych z obszaru przemocy i agresywnych zachowań m.in. „Komunikacja bez przemocy”, „ Szkoła Myślenia Pozytywnego -Komunikacja bez przemocy i mediacje w szkole”, „Trening Umiejętności Społecznych”, „Mediator szkolny”, III Maraton Szkoleniowy Aleksandry Skirgiełło na temat potrzeb emocjonalno-społecznych uczniów,
- podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie poprzez uwzględnienie na zajęciach wybranych przedmiotów tematyki dotyczącej przestrzegania reguł życia społecznego, reagowania na krzywdę, udzielania wsparcia osobom potrzebującym, kształtowanie pozytywnego obrazu siebie, rozpoznawanie i nazywanie emocji, uczenie umiejętności rozładowywania agresji i napięć, uczenie umiejętności rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, gazetka dla rodziców „Przemoc w rodzinie”,
- systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie poprzez rozmowy wychowawców z uczniami i rodzicami,
- utrzymywanie systematycznego kontaktu z pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny, kuratorami, Policją w celu monitorowania sytuacji dzieci w tych rodzinach,
- występowanie do Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli o wgląd w sytuację rodziny,
- wsparcie pedagoga/psychologa dla rodziców w postaci porad, konsultacji, informacji,
- prowadzenie działalności edukacyjnej skierowanej do dzieci w zakresie uczenia rozpoznawania i nazywania emocji, rozładowywania agresji i napięć,
- czytanie bajek terapeutycznych i innych z literatury dziecięcej promujących postawy pełne empatii wobec drugiej osoby, rozumienia prawa każdego do posiadania odmiennego zdania, zachowania własnej godności, niezależności i nietykalności,
- obserwacja stanu fizycznego i psychicznego dzieci w celu zdiagnozowania ewentualnego problemu przemocy w rodzinie.